
Onderwerp	Intentieverklaring samenwerking Bus Rapid Transit (BRT) Tilburg - 's-Hertogenbosch
Portefeuillehouder	De heer M.A.W. Meesters

Aanleiding / voorgeschiedenis

De gemeenten Tilburg, Loon op Zand, Waalwijk, Heusden, 's-Hertogenbosch en de Provincie Noord-Brabant werken samen aan de doorontwikkeling van het openbaar vervoer. Samen hebben we de ambitie om toe te werken naar snelle en optimale busverbindingen. In 2024 is om deze reden een verkenning gestart naar een aanvullend openbaar vervoersysteem tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch in de vorm van Bus Rapid Transit (BRT). Dit betreft de verbinding Tilburg - N261 via Waalwijk - GOL infrastructuur (parallel aan A59) en daarna via de A59 met als eindbestemming 's-Hertogenbosch.

De ontwikkeling en realisatie van BRT op deze corridor beslaat een lange periode (tot circa 2040), overstijgt gemeentegrenzen en vraagt om nauwe samenhang tussen de dienstregelingen van vervoerder, de infrastructuur van wegbeheerders, ruimtelijke ordening en financiering. Gezien de lange termijn van deze ontwikkeling, die meerdere bestuursperioden beslaat, en de onderlinge rolverdeling binnen de genoemde samenhang, is het wenselijk de gezamenlijke intenties vast te leggen in een intentieverklaring.

Feitelijke informatie

De wens voor een verbetering van het openbaar vervoer-netwerk is opgenomen in het ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant 2040 en de ontwikkelstrategie Stedelijke Regio Breda Tilburg (SRBT). Deze wens tot verbetering is ingegeven door de constatering dat het huidige busnet in de aflopende concessieperiode te beperkt en te weinig attractief is afgezet tegen de verstedelijkings-opgave in de regio. Het huidige busnet zal onvoldoende leiden tot een mobiliteitstransitie met meer aandacht voor andersoortig vervoer dan het eigen autogebruik:

- Reistijden zijn op veel relaties niet concurrerend gebleken (bijvoorbeeld tussen Waalwijk en Tilburg);
- De frequenties zijn (nog) niet hoog genoeg: zeker in daluren en weekenden;
- De bus staat ook in de file op de A59 (reistijd is in spits tot 10 min langer).

Het ontwikkelen van hoogwaardig openbaar vervoer is een randvoorwaarde om toekomstige groei van het aantal inwoners en bedrijvigheid te accommoderen: Bus Rapid Transit (BRT) is als bussysteem daarvan de ultieme vorm van dit hoogwaardige vervoer. Via BRT op de corridor Tilburg - 's-Hertogenbosch worden de centra van de grote steden verbonden en de locaties aan de stadsranden met elkaar verbonden. Daarmee wordt aan de automobilist een alternatief geboden om direct en comfortabel van en naar woon- en werklocaties te reizen. Dit is ook een uitgangspunt in onze mobiliteitsvisie, waarin gesteld wordt dat wij alternatieven van autogebruik moeten ondersteunen. Het is van belang dat het aantal reizigers toeneemt, zodat frequentere verbindingen kunnen worden gerealiseerd. Gelet op het grote aantal inwoners en arbeidsplaatsen, en de Efteling als belangrijke attractie binnen het bereik van de corridor, is er naar verwachting voldoende ruimte voor groei. Het inzetten op ontwikkeling van BRT betekent:

- Investeren in ontwikkeling van een concurrerend openbaar vervoernetwerk en de daarbij behorende infrastructuur die concurrerende reistijd mogelijk maakt;
- Hoge frequenties realiseren die aantrekkelijk zijn voor keuzereizigers;
- Een systeem dat een schaa sprong mogelijk maakt met vanzelfsprekender en gemakkelijker gebruik van het openbaar vervoer, daarmee interessanter voor meer doelgroepen aan reizigers.

De provincie Noord-Brabant heeft via de aanbesteding van de nieuwe concessie Oost-Brabant ingezet op de ontwikkeling van BRT. Bij effectuering zal dit al leiden tot een sterk verbeterde lijnvoering op de

corridor Tilburg - 's-Hertogenbosch. De nieuwe dienstregeling gaat per december 2026 in. De concessie loopt tot de zomer van 2039.

Met een verbeterde lijnvoering bij aanvang van de nieuwe concessie wordt een grote stap richting BRT gezet. Om tot een goede, stapsgewijze doorontwikkeling van het BRT-systeem te komen, moet ook gewerkt worden aan de randvoorwaarden voor een goede doorstroming van het openbaar vervoer. Daarbij worden onderzoeken uitgevoerd om een gezamenlijk ambitieniveau neer te zetten op het gebied van BRT. Voor deze doorontwikkeling en duiding van het ambitieniveau wordt gewerkt met een zogenoemd brons - zilver - goud onderverdeling. Ter toelichting:

- **Bron:** een eerste aanzet van het nieuwe BRT-concept kan gereed zijn vanaf de start van de concessie in 2027 tot circa 2030. Dit omvat hogere frequenties, een kortere reistijd, met name door route-aanpassingen op wegvakken (waar in de situatie brons de bus, waar mogelijk, voorrang krijgt), de inzet van nieuwe elektrische bussen, sneller in- en uitstappen en een upgrade van haltes. Financieel gezien betekent dit kleinere doorstromingsmaatregelen met beperkte kosten.
- **Zilver:** doorontwikkeling van het BRT-concept, groei van frequenties, realisatie knooppunten met P+R, meer doorstromingsmaatregelen die betrouwbaarheid en kortere reistijden mogelijk maken op wegvakken waar de bus zoveel mogelijk in de voorrang is gezet en verdere opwaardering van bushaltes met voorzieningen. Financieel gezien leidt dit al tot meer investeringen.
- **Goud:** hogere frequenties, grotere capaciteit voertuigen, nieuwe eigen infrastructuur met de bus altijd in de voorrang en geen snelheidsremmende voorzieningen. Knooppunten en snelweghaltes zijn als optie uitgewerkt voor lange termijn toekomstbeeld.

In het kader van de onderzoeken naar de randvoorwaarden voor BRT heeft de gemeente Waalwijk opdracht gegeven tot een onderzoek naar de kwaliteit van de BRT-haltes tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch. Het betreffende adviesbureau heeft een indeling van type haltes voorgesteld met daarbij een beeld wat in theorie voor elke halte aan voorzieningen nodig is, uitgaande van de brons - zilver - goud doorontwikkeling.

In december 2025 is een tweede onderzoek naar doorstromingsmaatregelen door de gemeente Heusden gegund aan een adviesbureau. Aan de hand van dit onderzoek wordt inzicht verkregen in de kwaliteit van de doorstroming op de route voor het openbaar vervoer. Per niet-geregeld kruispunt, rotonde en wegvak wordt een knelpuntanalyse opgesteld.

Een derde onderzoek, met gemeente Tilburg als opdrachtgever, heeft ten doel te onderzoeken met welke infrastructurele- en verkeersregeltechnische maatregelen op de kruispunten met verkeersregelininstallaties op de BRT-verbinding Tilburg-Waalwijk-'s-Hertogenbosch de snelheid en betrouwbaarheid van de BRT-verbinding kan toenemen.

Naast het verrichten van onderzoek om te komen tot verbeteringen, zijn gemeenten op de BRT-corridor de voorbereidingen aan het treffen voor grootschalige investeringen. De gemeente Tilburg werkt aan grootschalige infrastructurele ingrepen op de Ringbaan-west en de gemeente Waalwijk bereidt een tweetal mobiliteitshubs (waaronder het verplaatsen van busstation Vredesplein) voor.

Verder is van belang, dat er een lobbystrategie wordt ingezet. Doel is enerzijds de BRT op de belangrijke regionale en nationale agenda's te krijgen en anderzijds in de samenwerking met Rijkswaterstaat de doorstroming van de BRT op het hoofdwegennet / A59 te optimaliseren, inclusief bus op de vluchtstrook. De gemeente 's-Hertogenbosch treedt op als trekker van de lobbystrategie.

Afweging

De onderzoeksactiviteiten en de (daaruit volgende) werkzaamheden ter verbetering van het openbaar vervoer op de BRT-corridor vergen inzet en ambitie voor een langere termijn. In de nieuwe

concessieperiode wordt daarbij als ambitieniveau minimaal het kwaliteitsniveau “zilver” als doel nagestreefd. Zowel voor de lijnvoering als voor de randvoorwaardelijke infrastructurele voorzieningen. Het is daarbij wenselijk om als betrokken gemeenten en Provincie Noord-Brabant de intenties ten aanzien van BRT vast te leggen voor een langere periode. Dit door het tekenen van bijgaande intentieverklaring. Het voorstel is om deze intentieverklaring aan te gaan.

Inzet van middelen

Er zijn geen directe financiële consequenties verbonden aan de intentieovereenkomst. De vertaling van de ambities uit de intentieovereenkomst naar maatregelen buiten op straat vraagt uiteraard wel financiële middelen.

Hierbij wordt ook naar de provincie en waar mogelijk het Rijk gekeken voor cofinanciering. Dit zal via het afwegingsproces van het Regionale Mobiliteitsprogramma (RMP) lopen. Voor de periode t/m 2027 zijn hiervoor regionale financiële afspraken gemaakt. De drie deelonderzoeken als hiervoor genoemd zijn opgenomen in het RMP en zijn daarmee financieel gedekt. Voor het uitvoeren van maatregelen voortvloeiende uit de ambities behorende bij de intentieovereenkomst zijn lokaal nog geen financiële middelen gereserveerd in de meerjarenbegroting.

Risico's

Omdat de intentieverklaring een niet-juridisch bindend karakter heeft, zijn er geen risico's verbonden aan het ondertekenen. Op dit moment kunnen geen financiële afspraken gemaakt worden. De kosten van het treffen van de randvoorwaarden op het gebied van infrastructuur, het optimaliseren van haltevoorzieningen en het treffen van doorstromingsmaatregelen, zijn nog onvoldoende in beeld. Zodra daar meer duidelijkheid over is zullen die bij de voorjaarsnota in beeld worden gebracht. De kanttekening bij de voorliggende intentieverklaring is dat partners niet verplicht kunnen worden tot naleving van de intentieverklaring.

Procedure / vervolgstappen

Na het besluit tot ondertekening wordt een gezamenlijk ondertekeningsmoment georganiseerd met de vijf betrokken gemeentelijke en provinciale bestuurders. Wethouder Meesters wordt gemachtigd om namens het college de intentieverklaring te tekenen.

Binnen ruimtelijke ontwikkelingen langs de corridor zullen wij rekening houden met deze intentie, bijvoorbeeld bij kruispunten op de Spoorlaan en bushaltes binnen Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat.

Voorgenomen besluit

Het voorstel is om bijgaand besluit vast te stellen.

BESLUIT

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 7 april 2026

besloten:

- de bijgevoegde 'Intentieverklaring samenwerking Bus Rapid Transit (BRT) Tilburg - 's-Hertogenbosch' te sluiten;
- de gemeenteraad met bijgaande raadsinformatiebrief te informeren over het ondertekenen van de 'Intentieverklaring samenwerking Bus Rapid Transit (BRT) Tilburg - 's-Hertogenbosch'.

De burgemeester besluit:

de portefeuillehouder, de heer M.A.W. Meesters, namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heusden te machtigen voor de ondertekening van de 'Intentieverklaring samenwerking Bus Rapid Transit (BRT) Tilburg - 's-Hertogenbosch'.

namens het college van Heusden,
de secretaris,

mr. H.J.M. Timmermans